

ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ЗАСТРАХОВКА „КАСКО НА МПС“**I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. (1) По тези Общи условия "ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ЕВРОИНС" АД, наричано по-нататък "застрахователят", може да сключва неограничен брой договори за застраховка „Каско на МПС“.

(2) Застрахователният договор се сключва въз основа на устно или писмено предложение от юридическо лице или дееспособно физическо лице, наричано „застраховаш“, което лице при условията на договора може да бъде и застрахован.

(3) Застрахователният договор може да бъде сключен и:

1. от застраховаш, който е длъжник, в полза на кредитор или
2. от застраховаш, който е кредитор на трето лице – длъжник. В тези случаи застраховката се сключва в полза на кредитора за обезпечение на вземането му само с изрично предварително писмено съгласие на длъжника, като писменото съгласие не се изисква при обявяване на вземането за предсрочно изискуемо в полза на кредитора.

(4) За застрахован се смята собственикът на застрахованото МПС. Ако застрахованото МПС е собственост на няколко лица, всяко от тях се смята за застрахован, дори и някое от тях да не е изрично посочено в застрахователния договор.

(5) Със застрахователния договор застрахователят се задължава срещу платена застрахователна премия да покрива предвидените в договора рискове и при реализирането на някой от тях, ако е налице застрахователно събитие, да плати застрахователно обезщетение в границите на определената в договора застрахователна сума (лимит на отговорност) в съответствие с настоящите Общи условия и уговореното в договора.

(6) В случаите по ал. 3 при настъпване на застрахователното събитие застрахователят отговаря пред кредитора до размера на застрахователната сума за непогасената част от задължението, за обезпечение на което е сключен застрахователният договор, включващо главници, лихвите и разноските към датата на настъпване на застрахователното събитие.

II. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Чл. 2. Указаните по-долу думи и изрази са употребени в застрахователния договор и в тези Общи условия в следния смисъл:

1. „Застрахователно събитие“ е настъпването на покрит риск по застрахователния договор в периода на застрахователното покритие.

2. „Застрахователен период“ е периодът за който се определя застрахователна премия, който период е една година, освен ако премията се определя за по-кратък срок.

3. „Моторно превозно средство (МПС)“ е пътно превозно средство, снабдено с двигател за придвижване. Към МПС се причисляват и ремаркетата и полуремаркетата.

4. „Груба небрежност“ е неполагането на дължимата грижа, която би положил и най-небрежният човек, зает със съответната дейност при подобни условия.

5. „Представител на застрахования“ е всяко лице, имащо договорно или друго правно признато основание да действа в интерес на застрахования по отношение на застрахованото МПС след сключването на застраховката.

6. „Неточно обявено обстоятелство“ е всяко съществено обстоятелство, за което застраховашият не е дал вярна информация на застрахователя.

7. „Премълчано обстоятелство“ е всяко съществено обстоятелство, за което застраховашият не е дал никаква или пък е дал непълна информация.

8. „Пожар“ е поява на огън, който образува пламък или жарава, не се ограничава в определено огнище, разпространява се и причинява частични щети на имущества или ги унищожава напълно.

9. „Експлозия“ е внезапно и непредвидимо протичаща проява на сила, предизвикана от стремежа на газове, пари или течности и/или техни смеси към разширяване, която предизвиква счупване, натрошаване, изкривяване, разкъсване, изгаряне, опущване на имущества.

10. „Мълния“ е съприкосновение между силно наелектризиран облак и земята, между два облака или между отделни части на един и същи облак, при което се получава силно разрушително действие. При него се развива висока температура, високо електрическо напрежение и голяма сила на електрическия ток.

11. „Буря“ е вятър със скорост над 15 метра в секунда
12. „Ураган“ е вятър със скорост над 30 метра в секунда. Към ураганите се отнасят вихрушките и смерчовете. Вихрушките се характеризират с въртеливо (ротационно) движение около някоя мигновена ос, а смерчът е също вихър, който има огромна скорост на въртене.

13. „Градушка“ е валеж от ледени образувания с различна форма и размер. В повечето случаи градушката се придружава от дъжд.

14. „Проливен дъжд“ е падане на големи количества валеж за кратко време.

15. „Наводнение“ е разливане на големи количества водни маси, настъпило в резултат на бързо топене на сняг или лед, на интензивни валежи или валежи с голяма продължителност, на разливания на река при повдигане на нивото на водата, при скъсване на бентове, язовирни стени и други подобни мелиоративни съоръжения.

16. „Срутване на земни пластове“ е падане на големи земни или скални маси от планински масиви или от брегове, възникнало внезапно, бързо и еднократно. Основни предпоставки за срутването на земните или скалните маси са дълбоко изветряне на скали, отслабване на вътрешните им връзки и дълбокото им напукване.

17. „Свличане на земни пластове“ е откъсване и бавно движение от геоложки характер на земни маси по склонове и откоси, които под действието на тежестта си и на открито течащи или подпочвени води се откъсват и движат. При геоложките свличания е характерно наличието на склон, изграден от несциментираны скални маси, каквито са различните видове глини. Обикновено свличането не е еднократно действие, а един продължителен процес.

18. „Допълнително монтирано оборудване“ е: всяко трайно закрепено за МПС оборудване, което не е монтирано от производителя на МПС.

19. „Устройство за активна защита“ е техническо устройство, в това число GPS-устройство, позволяващо по радиоелектронен път в реално време да се събира информация за местонахождението на застрахованото МПС.

20. „Предоставяне в разпореждане на застрахователя“ е прехвърляне на собствеността върху застрахованото МПС от застрахования на застрахователя.

21. „Самопотегляне“ е всяко потегляне на застрахованото МПС без водач, независимо дали то е настъпило поради техническа неизправност или друга причина.

III. ОБЕКТ НА ЗАСТРАХОВАНЕ. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ПОКРИТИЕ

Чл. 3. (1) Обект на застраховане по тези Общи условия може да бъде само сухопътно превозно средство, което е технически изправно и представлява:

1. МПС, което е регистрирано или по закон подлежи на регистрация съгласно Наредба № I-45 от 24.03.2000 г., издадена от Министерството на вътрешните работи (МВР) и всички последващи нейни изменения и допълнения, или

2. МПС, което е регистрирано или по закон подлежи на регистрация съгласно Наредба № 7 от 23.03.2010 г., издадена от Министерството на земеделието и храните (МЗХ) и всички последващи нейни изменения и допълнения, или

3. МПС, което се експлоатира на територията на Република България, но не е регистрирано и не подлежи на регистрация по реда, посочен в т. 1 или т. 2.

(2) Освен ако е уговорено друго, МПС се застрахова във вида, в който то:

1. е закупено неупотребявано от производителя или негов официален представител в Република България, ако застраховката се сключва до 6 месеца от датата на производство на МПС, или

2. се намира при извършването на оглед от страна на застрахователя.

(3) Заедно с МПС може да бъде застраховано и оборудване, представляващо инсталация или приспособление, свързано с използването на МПС по предназначение, което се монтира на МПС само при необходимост. Оборудването се посочва в застрахователния договор с неговите индивидуализиращи белези – вид, марка, модел, номер и други.

Чл. 4. (1) По тези Общи условия застрахователят осигурява застрахователно покритие за вреди, възникнали при застрахователни събития по рискове, конкретно уговорени от страните в застрахователния договор, и изразяващи се в пълна загуба или частично увреждане на застрахованото МПС.

(2) По застрахователния договор може да се уговори покритие за рискове, групирани в клаузи, както следва:

1. Клауза „С” – Пожар и природни бедствия: съгласно тази клауза по застраховката се покриват вреди, причинени на застрахованото МПС при реализирането на някой от следните рискове:

а) пожар, експлозия или мълния – вредите се изразяват в пълно или частично изгаряне, стопяване, обгаряне, овъгляване, тлеене, опушване, счупване, изкривяване или разкъсване на МПС или на отделни негови части. Покриват се и вредите от измокряне или замърсяване на МПС вследствие на употребата на вода, пяна или друг пожарогасителен агент;

б) буря или ураган – вредите се изразяват в пълно или частично увреждане на МПС вследствие на преобръщане, смачкване, разкъсване, отнасяне или друго подобно механично увреждане. Покриват се и вредите, нанесени от строителни елементи, клони на дървета и други предмети, отнесени от бурята или урагана;

в) градушка – вредите се изразяват в измокряне, счупване, натрошаване или друго механично увреждане на МПС, включително от градобитни зърна или дъжд, проникнали във вътрешността му през повредени от градушката негови елементи;

г) проливен дъжд или наводнение – вредите се изразяват в механично увреждане, измокряне, затлачване, събаряне, отнасяне или запълване на МПС с вода (наводняване);

д) морски вълни – обезщетяват се само вредите, нанесени на МПС, докато то е било паркирано или се е движило в близост до бреговата линия, от приливни морски вълни (цунами), възникнали в резултат на подводен взрив или земетресение. Вредите се изразяват в механично увреждане, измокряне, затлачване, събаряне, отнасяне или наводняване на МПС;

е) тежест от естествено натрупване на сняг или падане на ледени късове или снежни маси – покриват се само вредите, изразяващи се в деформиране и/или разрушаване на части от застрахованото МПС, причинени от тежината на сняг, образувал се в резултат на обилен снеговалеж или естествено снегонавяване, или от паднали от голяма височина ледени късове или снежни маси;

ж) геолошко свличане или срутване на земни пластове – вредите се изразяват в деформиране, повреждане, разрушаване, затрупване, засипване или унищожаване на МПС;

з) изтичане на вода – обезщетяват се само вредите, нанесени на МПС, докато то е било паркирано в гараж, от водни маси, изтекли поради авария от водопроводни, канализационни, газопроводни и паропроводни инсталации. Вредите се изразяват в намокряне, наводняване, повреждане или унищожаване на МПС.

2. Клауза „В” – Частично каско: съгласно тази клауза по застраховката се покриват вреди, причинени на застрахованото МПС при настъпването на някой от рисковете по т. 1 или на някой от следните рискове:

а) пътнотранспортно произшествие (ПТП);

б) вреди от животни – обезщетяват се само вредите, нанесени от животни върху външните детайли на МПС, докато то не е било в движение. Вредите се изразяват в надраскване, деформиране, счупване, нахапване или други подобни повреди;

в) злоумишлени действия на трети лица – обезщетяват се само вреди по МПС, нанесени умишлено от трети лица чрез разбиване, счупване, надраскване, заливане с химикали или други подобни действия, но без вредите, причинени чрез:

аа) кражба на отделни части, оборудване, принадлежности, детайли или възли на МПС, освен ако изрично е уговорено друго;

бб) нарушаване на целостта на гумите на МПС, освен ако то е регистрирано като лек автомобил, а увредените гуми са на възраст до 2 години от датата на тяхното производство и са с дълбочина на протектора не по-малка или равна на 6 мм;

вв) палеж или взривяване на МПС.

3. Клауза „А” – Пълно каско: съгласно тази клауза по застраховката се покриват вреди, причинени на застрахованото МПС при настъпването на някой от рисковете по т. 1-2 или на някой от следните рискове:

а) кражба или грабеж на цяло МПС – покриват се преките материални вреди, настъпили вследствие на противозаконно отнемане на застрахованото МПС по смисъла на чл. 194 от Наказателния кодекс (НК) или на чл. 198 от НК, съответно;

б) палеж или взривяване на МПС – покриват се преките материални вреди, нанесени на застрахованото МПС от трети лица чрез палеж или с взрив;

в) щети по МПС при намирането му след кражба или грабеж на цялото МПС – покриват се явните (видимите) материални вреди по застрахованото МПС, установени от компетентните органи при намирането му след като то е било противозаконно отнето от застрахования чрез кражба или грабеж, с изключение на вредите, причинени от:

аа) липсващи или откраднати части и детайли на МПС;

бб) палеж или взривяване на МПС.

(3) Срещу заплащане на допълнителна премия застрахователят може да осигури покритие и за други рискове, освен изброените по ал. 2.

(4) Освен ако е уговорено друго, в случай на застрахователно събитие застрахователят покрива и разумно направените необходими целесъобразни разходи за:

1. предотвратяване, намаляване и/или ограничаване размера на вредите, причинени от събитието, в това число и разходите за спасяване на застрахованото МПС;

2. транспортиране (репатриране) на застрахованото МПС на разстояние до 150 км, считано от мястото на събитието до охраняем паркинг, сервизна база, адреса на застрахования или адреса по местоживеене на водача на МПС в Република България, ако МПС не е в състояние да се придвижи на собствен ход поради причинените му от събитието вреди;

3. отговорно пазене на застрахованото МПС за срок до 10 работни дни от момента на настъпване на събитието, но най-много до момента, в който застрахователят извърши оглед на МПС или даде инструкции на застрахования съгласно чл. 19, ал. 4;

4. почистване на вътрешността на купето или кабината на застрахованото МПС, ако тя е замърсена при събитието.

(5) При изрична договореност между страните по застрахователния договор и срещу допълнителна премия застрахователят може да осигури покритие за риска „кражба чрез взлом” по отношение на аудио-визуално или друго оборудване, монтирано в застрахованото МПС.

Чл. 5. (1) За покрити по застрахователния договор се смятат само рисковете, договорени между страните и изрично посочени в него, като на обезщетяване подлежат само имуществените вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователно събитие.

(2) Освен ако е уговорено друго, застрахователният договор има действие само когато застрахователното събитие е настъпило на територията на Република България.

(3) Доколкото не е уговорено друго, застрахователното покритие започва след като дължимата премия по договора или първата вноска по нея (при разсрочено плащане на премията) бъде платена и се извърши оглед на застрахованото МПС от застрахователя, удостоверява с писмен протокол, подписан от страните по договора или техни представители.

(4) Застрахователното покритие не влиза в сила по отношение на липсващите и повредените детайли по застрахованото МПС, констатирани при огледа по ал. 3, и застрахователят не дължи застрахователно обезщетение за вреди по тези детайли, възникнали през времетраенето на застраховката. Детайлите по изречение първо се включват автоматично в обхвата на застрахователното покритие след извършване на оглед на МПС от застрахователя, при който бъде констатирано, че тези детайли са възстановени.

(5) Застрахователният договор може да съдържа уговорка, че един или повече от предвидените в договора рискове се покриват само ако са взети конкретни мерки за обезопасяване на застрахованото МПС, включително чрез монтиране в МПС на имобилайзер, устройство за активна защита и/или друго охранително средство или система за защита. В тези случаи покритието за рисковете, предвидени в уговорката, не започва или се прекратява, ако съответните мерки за обезопасяване на МПС не са взети, включително поради това, че някоя от защитните системи бъде изключена (дезактивирана), повредена или демонтирана.

(6) В случаите по чл. 3, ал. 3 покритието за застрахованото допълнително оборудване е в сила само когато това оборудване е монтирано върху застрахованото МПС.

(7) Когато при сключването на застрахователния договор застрахованото МПС е с временна или транзитна регистрация, застрахователното покритие за рисковете по чл. 4, ал. 2, т. 3, букви „а”, „в”, ако тези рискове са предвидени в договора, влиза в сила след като МПС получи постоянна регистрация по законоустановения ред, освен ако е уговорено друго.

(8) При промяна на регистрацията на застрахованото МПС от постоянна в транзитна или временна периодът на застрахователното покритие се прекратява от момента на настъпване на съответното обстоятелство, ако страните не уговорят друго.

IV. ИЗКЛЮЧЕНИЯ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛНОТО ПОКРИТИЕ

Чл. 6. (1) От обхвата на застрахователното покритие са изключени всякакви косвени вреди, както и вредите, произлезли от:

1. йонизиращо лъчение (радиация) или радиоактивно замърсяване, причинено от каквото и да е ядрено гориво или ядрен отпадък или при изгарянето на ядрено гориво;
2. вредните и замърсяващи свойства (радиоактивност, токсичност, избухливост и т. н.) на каквото и да е ядрено съоръжение (реактор, инсталация и др.), негов компонент или радиоактивен материал;
3. химическо замърсяване или бактериално (биологично) заразяване или от каквото и да е химическо, биологическо, биохимическо, или електромагнитно оръжие, или от каквото и да е оръжие или устройство, използващо делене/синтез на атоми или атомни ядра или друга подобна реакция, или радиоактивна сила, или радиоактивно вещество;
4. тероризъм, терористичен акт или антитерористична операция;
5. пленяване, завземане, арест, конфискация, реквизиция, национализация, отвлечане, задържане или опит за извършването на някое от тези деяния, или от действия на компетентни органи, имащи за цел да предотвратят или прекратят подобни деяния;
6. война, гражданска война, революция, въстание, метеж, граждански вълнения, породени от военни действия, или каквито и да било враждебни действия на или срещу воюваща страна;
7. стачки, локаути, работнически протести, бунтове, гражданско неподчинение и други подобни;
8. обсебване на застрахованото МПС по смисъла на закона;
9. опасните свойства (избухливост, възпламеняемост, разяждаща способност и други) на материал или вещество, което се превозва със застрахованото МПС, с изключения на гориво-смазочните и охладителните вещества, намиращи се в съответните фабрични резервоари и системи на МПС и необходими за експлоатацията му;
10. плесен, ларви, насекоми, гризачи, паразити или птици или от вещества, които са произведени или отделени от такива организми;
11. удар и/или допир на застрахованото МПС с електрически проводник или друг тоководещ елемент на външна електрическа мрежа;
12. експлозия и/или пожар, възникнал по време на използване на застрахованото МПС за селскостопански или строителни дейности от оборудване, приспособление или ремарке (полуремарке), което е присъединено (прикачено) към МПС специално за извършването на тези дейности;
13. проникване или засмукване на вода, кал или други вещества в двигателя и/или купето на застрахованото МПС;
14. замръзване на вода или друга течност в някоя от системите на застрахованото МПС;
15. свличане или срутване на земни пластове или поддаване на земни или скални пластове, причинено от изкопни работи или друга човешка дейност;
16. земетресение или превозване на застрахованото МПС с неавтомобилен транспорт;
17. тежестта на сняг или лед, който не се е натрупал или образувал по естествен път, а вследствие намесата на човек, в това число при снегочистване, събаряне на сняг или лед от покриви на сгради или друга човешка дейност;
18. слягане на земните пластове или причинени вследствие свойството на някои почви да се свиват и набъбват през различните сезони на годината, поради изменение на почвената влага (овлажняване и изсъхване);
19. неправилна експлоатация, самопотегляне, претоварване или не добро укрепване към земната повърхност на застрахованото МПС;
20. корозия, изхабяване, износоване, изтриване, умора на материала или дефект на агрегат, възел или детайл на застрахованото МПС или от други подобни естествени или експлоатационни причини, или от неспазване на предписанията за експлоатация на МПС, дадени от неговия производител (в това число интервали за смяна на филтри, гуми, работни течности и други консумативи);

21. дейности, свързани с ремонт или конструктивно изменение на застрахованото МПС или на отделни негови системи и агрегати;
22. неспазване на установените правила за експлоатация на застрахованото МПС, за противопожарна охрана и/или за превоз на пътници или товари;
23. принудителни действия на компетентни органи, включително преместване на застрахованото МПС със специализиран автомобил;
24. товар, превозван със застрахованото МПС, в това число при извършването на претоварване или на други товаро-разтоварни операции;
25. груба небрежност или виновно действие или бездействие, в това число и умишлено, на застрахования, негов родственик, служител, представител или трето лице, на което застрахованият временно е предоставил застрахованото МПС;
26. умишлено действие или бездействие на лице, осъществяващо деянието с користна цел в съучастие със застрахования или с родственик, служител или представител на застрахования;
27. умишлени действия или бездействия на застрахования и/или на негов близък, служител или представител, насочени към инсцениране на застрахователно събитие;
28. липса или кражба на лични вещи, багаж, товар или други предмети, намиращи се в застрахованото МПС;
29. неспазване на предписанията на компетентните органи, свързани с безопасността на движение по пътищата за обществено ползване, в това число и на ограниченията или забраните за движение на определени категории МПС по отделни пътни участъци;
30. пожар и/или експлозия по време, през което застрахованото МПС е било обявено за противоправно отнето пред компетентните правоохранителни органи;
31. експлозия, на която и да е от гумите на застрахованото МПС по време на движение и щетите, причинени от нея по застрахованото МПС, освен ако експлозията се дължи на преминаването на МПС през пътна неравност и за събитието е съставен протокол за ПТП с материални щети от полицията или друг компетентен орган;
32. рискове, които не са предвидени като покрити в застрахователния договор.

(2) По застраховката не се покриват:

1. вреди от изгаряния, прогаряния или разкъсвания по тапицерията или други елементи от вътрешното обзавеждане (интериора) на застрахованото МПС, освен ако те са пряка последица от застрахователно събитие;
2. никакви вреди, настъпили при управление на застрахованото МПС от водач, който е:
  - а) употребил алкохол и/или наркотични вещества или техни аналози. Счита се, че водачът е употребил алкохол и/или наркотични вещества или техни аналози и в случаите, когато той откаже да му бъде извършена проверка с техническо средство за установяване употребата на алкохол и/или наркотични вещества или техни аналози, или не изпълни предписанието за медицинско изследване на концентрацията на алкохол в кръвта му и/или за употребата на наркотични вещества или техни аналози, както и в случаите, когато е употребил алкохол и/или наркотични вещества или техни аналози след настъпването на ПТП, но преди констатирането му по надлежния ред от органите на МВР чрез съставяне на протокол за ПТП;
  - б) неспособен към момента на настъпване на застрахователното събитие. За неспособен водач се смята всяко лице, което управлява МПС без да отговаря на нормативните изисквания за минимална възраст или без да притежава валидно (с неизтекъл срок на валидност) свидетелство за управление на МПС от съответната категория, или докато изтърпява наказание „лишаване от право да управлява МПС за определен срок“.
  - в) напуснал мястото на ПТП, в случаите когато произшествието се посещава задължително от органите на МВР.
3. вреди по застрахованото МПС, възникнали при:
  - а) движение на МПС през неслегнали земни пластове, несциментиранни скални маси (вкл. глин) и неукрепени съгласно изискванията за безопасност строителни площадки;
  - б) използването на МПС не по предназначение или за участие в състезания, тренировки, изпитания или други подобни;
  - в) използването на МПС за охранителна или инкасова дейност, обучение на водачи или оказване на спешна или неотложна медицинска помощ, ако това

не е изрично уговорено в застрахователния договор;
г) управлението на МПС:

аа) в нарушение на административна забрана или ограничение за движение на сухопътни превозни средства в определен пътен участък;

бб) с гуми, които са с разкъсвания или имат дълбочина на протектора, по-малка от нормативно предписаната, или са от вид и размер, който не е одобрен за употреба от производителя на МПС.

д) теглене, бутане или транспортиране на МПС с друго превозно средство, освен ако вредите са причинени по вина на водача на трето превозно средство и за събитието е съставен протокол за ПТП по законоустановения ред;

е) движение на застрахованото МПС, което е с изтекло и/или невалидно удостоверение за техническа исправност на МПС или без валиден знак за първоначален технически преглед.

4. никакви вреди по застрахованото МПС, ако се установи, че:

а) идентификационният номер, поставен на МПС или на неговия двигател не съответства на:

аа) идентификационните номера, които обичайно се поставят при производството на изделията от същия модел или серия, или не съществува в базата данни на съответния производител. Това изключение от покритието не се прилага, ако съответният производител или негов официален представител в Република България, или компетентен държавен орган потвърди с изрично писмо до застрахователя, че идентификационният номер, поставен на застрахованото МПС, съответно на неговия двигател, е действителен;

бб) идентификационния номер на МПС, съответно на неговия двигател, посочени в свидетелството за регистрация на МПС.

б) преди сключването на застраховката застрахованото МПС е било незаконно внесено в Република България и/или е било отнето противозаконно и не е било намерено или не е било върнато на лицето, от което е било противозаконно отнето;

в) застрахованото МПС е спряно от движение или е с прекратена регистрация, или табелата/табелите с неговия регистрационен номер са отнети от компетентен орган, или не е регистрирано от компетентните органи по предвидения от закона ред.

5. увреждания от градушка и/или проливен дъжд по елементи или детайли в купето или кабината на застрахованото МПС, ако при настъпването на застрахователното събитие МПС е било без покривало или със свален покрив (пюрук), или с незатворен люк на покрива (шибидах);

6. вреди, настъпили след изтичане на срока на специалния митнически режим, съгласно който застрахованото МПС има право да е на територията на определена държава, ако не са изпълнени свързаните с това митнически и данъчни задължения, дори и ако тези обстоятелства не са били известни на застрахования или застраховачия;

7. вреди, произтекли от кражба на застрахованото МПС, ако се установи, че при осъществяването на това деяние МПС е било оставено отключено и/или в него или в близост до него е била оставена част първа на свидетелството за регистрация на МПС и/или ключ, електронна карта или друго устройство за включване на двигателя на МПС, изключване на някоя от защитните системи на МПС и/или за отключване на вратите му, които вещи са били отнети заедно с МПС;

8. настъпили по време на експлоатация на застрахованото МПС на строителен обект, мина, кариера или място, което не е част от републиканската или общинска пътна мрежа или пък не се явява място, допустимо от действащото българско право за паркиране. Това изключение не се отнася за вреди, възникнали по време на работа със застрахованото МПС в земеделски земи или при движението му по пътищата, водещи до тези земи, ако МПС е регистрирано по реда, посочен в чл. 3, ал. 1, т. 2.

(3) Застрахователят не дължи обезщетение за вреди по застрахованото МПС:

1. настъпили преди влизане в сила на застрахователното покритие;

2. за които не е бил уведомен в срока по чл. 19, ал. 3, ако те са установени при извършването на оглед на МПС през времетраенето на застраховката.

(4) С изрична уговорка, посочена в застрахователния договор, и срещу заплащане на допълнителна премия застрахователят може да осигури

покритие и за един или повече от рисковете, посочени като изключени в този раздел от Общите условия.

V. ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ДОГОВОР

Основни положения

Чл. 7. (1) Застрахователният договор се сключва за определен срок в писмена форма като застрахователна полица, която се съставя в 2 еднообразни екземпляра – по един за всяка от страните.

(2) Застрахователният договор може да бъде изменян само по взаимно съгласие на страните или на основания, предвидени в закон. Всяко изменение на договора се документира с добавък (анекс) към застрахователната полица или друг писмен акт, който се съставя от застрахователя в 2 еднообразни екземпляра и се подписва от страните.

(3) Застрахователният договор се изготвя на български език. Неразделна част от всеки застрахователен договор са застрахователната полица, настоящите Общи условия, както и:

1. писменото предложение или искане за сключване на застрахователен договор или писмените отговори на застрахования и/или застраховачия на поставените от застрахователя въпроси относно съществените за риска обстоятелства;

2. добавъците към застрахователната полица, писмените уведомления между страните, както и всеки друг писмен акт, издаден във връзка със сключването, изпълнението или прекратяването на договора.

(4) При сключването на застрахователния договор страните могат да уговорят изменения, изключения и/или допълнения на отделни разпоредби от настоящите Общи условия.

(5) Застрахователят издава застрахователен сертификат, удостоверяващ сключения застрахователен договор, по искане на застраховачия, както и когато това е предвидено в закон. Когато застраховачият и застрахованият са различни лица, застрахователят издава застрахователен сертификат и по искане на застрахования, но само по отношение на неговия застрахован интерес.

Чл. 8. (1) Застрахователният договор се прекратява с изтичането на срока, за който е сключен, както и в случаите, предвидени в Кодекса за застраховането (КЗ). Застрахователният договор се прекратява по право без предизвестие от 00.00 часа на деня, следващ изплащането на обезщетение, определено като тотална щета на МПС, или на обезщетение за противозаконно отнето МПС.

(2) Застрахователен договор, в срока на който се включват няколко застрахователни периода, може да бъде прекратен без неустойки или други разноси от всяка от страните с предизвестие, отправено до другата страна. Прекратяването по изречение първо влиза в сила от края на текущия застрахователен период, като срокът на предизвестието не може да бъде по-кратък от един месец и по-дълъг от три месеца.

(3) Освен по реда на ал. 1 или 2, застрахователният договор може да се прекрати:

1. по взаимно съгласие на страните;

2. едностранно от застрахователя без предизвестие, ако бъде установено, че при сключването на договора и/или при предявяване на претенция за застрахователно обезщетение застраховачият или застрахованият си е послужил с измама или заблуда, или е представил неистински документи, имащи отношение към застрахованото МПС и/или към застрахователното събитие, и/или към определяне на размера на застрахователното обезщетение;

3. на други основания, предвидени в тези Общи условия или застрахователния договор.

(4) В случай че застрахователният договор бъде прекратен преди изтичане на текущия застрахователен период, застрахователят има право на:

1. съответната премия само за частта от периода, през който е носил покритие, ако през тази част не е възникнало задължение за него да плати застрахователно обезщетение;

2. цялата премия за периода, ако преди прекратяването на договора е възникнало задължение за застрахователя да плати застрахователно обезщетение.

(5) В случаите по ал. 4 финансовите отношения между страните по застрахователния договор се уреждат в срок 15 работни дни от датата на прекратяването му, освен ако страните не договорят друго.

Застрахователна стойност и застрахователна сума

Чл. 9. (1) За застрахователна стойност на застрахованото МПС се приема неговата действителна стойност по смисъла на КЗ. За установяване на действителната стойност застрахователят има право да извърши оглед на МПС преди сключването на застраховката.

(2) Застрахователната сума е посочена в застрахователния договор фиксирана парична сума в български лева или в чужда валута, договорена между страните и представляваща горна граница на отговорността на застрахователя към застрахования или третото ползващо лице (бенефициера), ако има такова, за всички застрахователни събития по всички рискове, предвидени в договора.

(3) Когато друго не е уговорено, приема се, че застрахователната сума по договора е определена съгласно действителната стойност на застрахованото МПС.

(4) Ако в срока на застрахователния договор се включва повече от един застрахователен период, страните могат да договорят отделна застрахователна сума за всеки от периодите.

(5) Ако се установи, че уговорената застрахователна сума е по-голяма от действителната стойност на застрахованото МПС, застраховката остава в сила, като всяка от страните може да поиска застрахователната сума да се намали до размера на действителната стойност. В тези случаи застрахователят е длъжен да върне частта от премията, която съответства на разликата между застрахователната сума и действителната стойност, освен ако застрахованият е бил недобросъвестен. Ако в случаите по изречение първо не е настъпило застрахователно събитие и ако страните не постигнат съгласие за размера на необходимото намаление на застрахователната сума или застрахователната премия, всяка от страните има право да прекрати договора.

Отговорност за вреди. Самоучастие

Чл. 10. (1) Застрахователният договор може да включва различни уговорки за ограничаване на отговорността на застрахователя по отношение на един или повече от предвидените в договора рискове.

(2) Когато е договорено покритието по застраховката да бъде съгласно **Клауза „А“ – Пълно каско** или **Клауза „В“ – Частично каско**, застраховката се смята за сключена с уговорка застрахователят да покрива за всеки застрахователен период, включен в нейния срок, до две застрахователни събития общо, които са:

1. възникнали по който и да е от рисковете по чл. 4, ал. 2, т. 2 и/или
2. настъпили докато застрахованото МПС е било в паркирано състояние, и/или
3. установени само с декларация на застрахования или лице, което го представлява.

(3) Освен ако е уговорено друго, за всяко от двете събития по ал. 2 отговорността на застрахователя е ограничена до 10 на сто от застрахователната сума за съответния застрахователен период, но не повече от 3 000 (три хиляди) лева.

(4) Ограничението по ал. 2 не се прилага по отношение на следните застрахователни събития:

- а) когато вследствие на ПТП са настъпили вреди единствено по челното стъкло на застрахованото МПС в резултат на удар от камък или друг външен предмет;
- б) когато за събитието е съставен констативен протокол за ПТП с пострадали лица, протокол за ПТП с материални щети или двустранен констативен протокол в съответствие с действащата нормативна уредба.

(5) Доколкото не е уговорено друго, отговорността на застрахователя за покриване на необходими целесъобразни разходи по чл. 4, ал. 4 е ограничена до 10 на сто от застрахователната сума, определена за текущия застрахователен период, общо за всички събития, настъпили през периода.

(6) Когато в случаите по чл. 3, ал. 3 в застрахователния договор не е

посочена отделна застрахователна сума за застрахованото допълнително оборудване, застрахователният договор се смята за сключен с уговорка отговорността на застрахователя за вреди по това оборудване да бъде ограничена до неговата действителна стойност, но не повече от 10 на сто от общата застрахователна сума, определена за съответния застрахователен период.

(7) Освен ако е уговорено друго, отговорността на застрахователя за щети по застрахованото МПС, установени при намирането му след кражба или грабеж, е ограничена до 10 на сто от застрахователната сума за съответния застрахователен период, но не повече от 3 000 (три хиляди) лева.

Чл. 11. (1) Страните по застрахователния договор могат да уговорят безусловно самоучастие на застрахования, което се изразява в поемане от него на част от отговорността в случай на настъпване на застрахователно събитие. Самоучастие може да бъде уговорено за всеки от рисковете, предвидени в застрахователния договор.

(2) Доколкото не е уговорено друго, смята се, че застрахователният договор е сключен с уговорка да се прилага безусловно самоучастие на застрахования, както следва:

1. в размер на 10 на сто от застрахователната сума за текущия застрахователен период при всяка вреда, причинена от палеж или взривяване;
2. в размер на 400 лева при всяка вреда, различна от тези по т. 1, ако застрахованото МПС е предназначено за „такси“ (таксиметров автомобил).

Застрахователна премия

Чл. 12. (1) За всеки застрахователен период, включен в срока на застраховката, се определя и се дължи застрахователна премия.

(2) Цялата премия или първата вноска при разсрочено плащане на премията се плаща незабавно след сключването на договора, освен ако в него е предвиден срок за нейното плащане.

(3) В случаите на разсрочено плащане вноските от премията се плащат в срока, уговорен в застрахователния договор.

(4) При неплащането на разсрочена вноска от застрахователната премия застрахователят може да извърши едно от следните действия:

1. да намали застрахователната сума по договора, съответно на частта от неплатената премия;
2. да измени условията по договора;
3. да прекрати договора.

(5) Застрахователят може да упражни едно от правата по ал. 4 не по-рано от 15 дни от датата, на която застрахованият е получил писмено уведомление от страна на застрахователя. Писменото уведомление се смята за връчено и договорът се прекратява автоматично, когато застрахователят е избрал правото по ал. 4, т. 3 и изрично е посочено в полицата, че договорът ще се смята за прекратен след изтичането на определен срок от датата на падежа на разсрочената вноска, който не може да бъде по-кратък от 15 дни. В случаите на изречение второ допълнително изрично писмено изявление от страна на застрахователя до застрахования не е необходимо.

(6) При сключването на застрахователния договор страните могат да уговорят отстъпка от застрахователната премия като бонус за това, че по застраховки за същото МПС, сключени със застрахователя и действали определен срок преди влизането в сила на договора, не са били отправяни застрахователни претенции. За претенции по смисъла на изречение първо не се считат тези претенции, по които застрахованият е предоставил всички необходими доказателства за осъществяването на правото на регрес срещу причинителя на вредата или неговия застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и тези доказателства са приети от застрахователя като достатъчни.

(7) В случаите по ал. 6, когато основанието, на което е предоставен бонус, отпадне след сключването на застрахователния договор, застрахователят има право да иска увеличаване на премията с размера на отстъпката. Ако в двуседмичен срок от получаването на искането застрахованият не приеме предложеното изменение на договора, застрахователят може да прекрати договора без предизвестие като задържи премията, съответстваща на изминалата част от застрахователния период. Ако преди изменението или прекратяването на договора застрахователното събитие настъпи, застрахователят не може да откаже плащане, но може да намали

размера му според съотношението между платената премия и премията, съответстваща на реалния застрахователен риск.

Чл. 13. (1) Ако през периода на действие на застрахователния договор застрахователният риск значително се увеличи или намали, всяка от страните може да иска увеличение или намаление на застрахователната премия или да прекрати договора. Правото на прекратяване на договора се погасява, когато не бъде упражнено в рамките на един месец след узаването за обстоятелството, довело до значителното увеличаване или намаляване на риска.

(2) Освен ако е уговорено друго, смята се, че застрахователният риск се е увеличил значително в следните случаи:

1. когато преди да са изтекли 2/3 от текущия застрахователен период вследствие на застрахователни събития са настъпили вреди на стойност, равна или по-голяма от 50 на сто от застрахователната сума, определена за периода;
2. когато вследствие изплащане на обезщетения за частични вреди застрахователната сума, определена за текущия застрахователен период, се намали до стойност, по-малка от 90 на сто от застрахователната сума, определена за следващия по ред застрахователен период, включен в срока на застраховката;
3. когато застрахованият не допуска застрахователя да направи оглед на застрахованото МПС или не спазва предписанията на застрахователя и на компетентните органи за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди.

Прехвърляне на правата по застрахователния договор

Чл. 14. (1) Ако по време на действието на застрахователния договор застрахованото МПС бъде прехвърлено, приобретателят встъпва в правата и задълженията на застрахования по застрахователния договор. В случаите по изречение първо се прилагат съответните разпоредби на КЗ.

(2) Ако застрахователят не бъде уведомен за прехвърлянето на правото на собственост върху застрахованото МПС от прехвърлителя или приобретателя писмено в 7-дневен срок от прехвърлянето, той не дължи плащане на застрахователно обезщетение, в случай че застрахователното събитие е настъпило след изтичането на един месец от датата на прехвърляне на правото на собственост и при условие че той не би сключил съществуващия договор с приобретателя поради съществено увеличение на риска.

(3) Ако през времетраенето на застраховката за застрахования възникне задължение, за обезпечение на което служи застрахованото МПС, по изрично писмено искане на застрахования и със съгласието на застрахователя правото за получаване на застрахователно обезщетение, както и други права по застрахователния договор, могат да се прехвърлят в полза на третото лице-кредитор, към което е възникнало задължението.

Обявяване на обстоятелства, свързани със застрахователния риск

Чл. 15 (1) Ако при сключването на застрахователния договор застрахователят изрично и писмено е поставил въпроси, застрахованият и/или неговият пълномощник са длъжни да обявят точно и изчерпателно всички обстоятелства, които са им известни или при положена дължима грижа са могли да им бъдат известни и имат съществено значение за преценката на застрахователя относно риска, условията на договора и за решението им да приеме или откажат предложението за сключване на договор за застраховка. Същото задължение има и застрахованият, ако той е различно лице от застрахования, когато при сключването на договора е била поискана информация и от него.

(2) Ако лице по ал. 1 съзнателно е обявило неточно или е премълчало обстоятелство, при наличието на което застрахователят не би сключил договора, ако е знаел за това обстоятелство, застрахователят може да прекрати договора в едномесечен срок от узаване на обстоятелството. В случая по изречение първо застрахователят задържа платената част от премията и има право да иска плащането ѝ за периода до прекратяването на договора.

(3) Ако съзнателно неточно обявеното или премълчаното обстоятелство е от такъв характер, че застрахователят би сключил договора, но при други

условия, той може да поиска изменението му в едномесечен срок от узаване на обстоятелството. Ако застрахованият не приеме предложението за промяна в двуседмичен срок от получаването му, договорът се прекратява с последиците по изречение второ на ал. 2.

(4) Когато в случаите по ал. 2 или 3 застрахователното събитие настъпи, застрахователят може да откаже изцяло или частично плащане на застрахователно обезщетение само ако неточно обявеното или премълчаното обстоятелство е оказало въздействие за настъпването на събитието. Когато обстоятелство по ал. 2 или 3 е оказало въздействие само за увеличаване размера на вредите, застрахователят има право да намали размера на застрахователното обезщетение съобразно съотношението между размера на платената премия и на премията, която трябва да се плати според реалния застрахователен риск.

(5) Алинеи 2 – 4 се прилагат и ако застрахованият е сключил договора чрез пълномощник или за сметка на трето лице и укритото обстоятелство е било известно на застрахования или на пълномощника му, съответно на третото лице.

(6) Премълчаването или неточното обявяване на обстоятелство, за което застрахователят е поставил писмено въпрос, във всички случаи се смята, че води до съществено увеличаване на риска.

Чл. 16. (1) Ако при сключването на застрахователния договор обстоятелство по чл. 15, ал. 1 не е било известно на страните, всяка от тях може в двуседмичен срок от узаването му да предложи изменение на договора. Ако другата страна не приеме предложението по изречение първо в двуседмичен срок от получаването му, предложителят може да прекрати договора, за което писмено уведомява другата страна.

(2) При настъпване на застрахователно събитие преди изменението или прекратяването на договора по реда на ал. 1 застрахователят може да намали размера на застрахователното обезщетение съобразно съотношението между размера на платената премия и на премията, която трябва да се плати според реалния застрахователен риск.

Права и задължения на застрахования и застрахования

Чл. 17. (1) Застрахованият и застрахованият могат да искат през времетраенето на застрахователния договор:

1. промяна в данните на застрахованото по договора МПС, ако бъдат установени непълноти или грешки в тези данни или настъпи промяна в регистрацията или предназначението на МПС;
2. разширяване на териториалния обхват на застрахователното покритие;
3. дозастраховане на застрахованото по договора МПС, ако се установи, че неговата действителна стойност е по-висока от уговорената в договора застрахователна сума;
4. застраховане на допълнително оборудване по смисъла на чл. 3, ал. 3, монтирано към застрахованото МПС след сключването на договора;
5. заверено копие от договора;
6. копие от всички заявления, декларации и други документи, които е предоставил във връзка със сключването на договора;
7. прехвърляне на правата на застрахования по договора в полза на трето лице-кредитор, ако по отношение на застрахованото МПС е учреден залог в полза на кредитора.

(2) Обичайните разноски по издаване на документите по ал. 1, т. 5 и 6 са за сметка на застрахования, съответно на застрахования.

(3) При настъпване на застрахователно събитие застрахованият има право да получи застрахователно обезщетение до размера на действително претърпените вреди, но не повече от застрахователната сума (лимита на отговорност).

Чл. 18. (1) Застрахованият е длъжен да:

1. полага за застрахованото МПС грижата на добър стопанин, както и да вземе мерки за предпазването му от увреждане;
2. допуска застрахователя да прави проверки и да спазва предписанията на застрахователя и на компетентните органи за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди;
3. уведоми застрахователя за всяка застраховка за застрахованото МПС, сключена с друг застраховател, в срок 3 работни дни от узаването като посочи застрахователя, застрахователната сума и покритите рискове по другата застраховка;

4. спазва всички други изисквания и ограничения, произтичащи от застрахователния договор или действащото българско законодателство.

(2) Основните предписания на застрахователя по смисъла на ал. 1, т. 2 са посочени в Приложение „Предписания“ към настоящите Общи условия. Застрахователният договор може да съдържа и допълнителни предписания на застрахователя за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди.

(3) Ако един и същ риск е застрахован от повече от един застраховател и застрахователите дадат различни предписания на застрахования, той трябва да действа по своя разумна преценка с оглед изпълнението на задължението си по ал. 1, т. 2, като уведомява всеки от застрахователите за предприетите действия.

(4) При неизпълнение на задължение по ал. 1 или 3 застрахователят има право да прекрати договора, ако не е настъпило застрахователно събитие.

Чл. 19. (1) При настъпване на застрахователно събитие застрахованият е длъжен да положи максимални усилия да намали размера на вредите, както и да спазва указанията на застрахователя. Ако застрахователят не даде други указания, застрахованият трябва да действа по следния начин:

1. да уведоми полицията или друг компетентен орган, ако събитието е настъпило в резултат на кражба, грабеж, ПТП, пожар, експлозия, палеж или взривяване. Уведомяването следва да се извърши незабавно след узнаване за събитието чрез обаждане на националния телефонен номер за спешни повиквания или на директен телефонен номер на компетентния орган, след което застрахованият трябва в срок 3 дни да изиска да получи екземпляр или заверено копие от писмения акт, съставен от компетентния орган и съдържащ информация за събитието и за настъпилите в резултат на него вреди;

2. да направи снимки на мястото на събитието и на уврежданията по застрахованото МПС, ако има възможност за това;

3. да следва инструкциите на компетентните органи и указанията, получени от застрахователя по реда на ал. 4;

4. ако е настъпило ПТП само с материални вреди, да участва в съставянето на двустранен констативен протокол съвместно с другия участник в ПТП съгласно законоустановения ред.

(2) След настъпването или узнаването за застрахователното събитие застрахованият е длъжен:

1. да запази застрахованото МПС във вида му непосредствено след събитието, като съхрани всички негови части и детайли;

2. незабавно да вземе разумни мерки, с които да обезопаси застрахованото МПС с цел недопускане увеличаване на размера на вредите;

3. да предостави възможност на застрахователя да извърши оглед на увреденото МПС в срок до 10 работни дни от узнаването за събитието.

(3) Застрахованият е длъжен да уведоми писмено застрахователя за настъпилото застрахователно събитие по застраховката в следния срок:

1. три работни дни от узнаването, ако събитието не е свързано с кражба или грабеж;

2. 24 часа от узнаването, ако събитието е свързано с кражба или грабеж.

(4) След получаване на уведомлението по ал. 3 застрахователят има право да даде на застрахования инструкции, които са задължителни за изпълнение.

(5) При настъпване на застрахователно събитие извън територията на Република България, вследствие на което застрахованото МПС е увредено до степен да не може да се движи безопасно по пътищата, застрахованият има право да не спазва задълженията по ал. 2, ако са изпълнени следните условия:

1. застрахованият е изпълнил задълженията по ал. 1 и е уведомил застрахователя за събитието;

2. застрахователят е дал съгласие МПС да бъде ремонтирано до степен, позволяваща му да се движи безопасно по пътищата.

VI. ОБЕЗЩЕТЯВАНЕ НА ВРЕДИ

Застрахователна претенция. Доказателства

Чл. 20. (1) Освен ако е уговорено друго, застрахователните претенции се завеждат по реда и в сроковете, предвидени в тези Общи условия, и при спазване на ал. 2.

(2) Лицето, което желае да получи застрахователно обезщетение, е длъжно да отправи към застрахователя писмена застрахователна претенция. Лицето е длъжно с предявяването на претенцията да предостави пълни и

точни данни за банковата сметка, по която да се извършат плащанията от страна на застрахователя.

(3) Непредставянето на данни за банковата сметка има последиците на забава на кредитора по отношение на плащането, като застрахователят не дължи лихва за забава върху дължимото застрахователно обезщетение.

Чл. 21. (1) Към всяка застрахователна претенция, която не е свързана с противозаконно отнемане на застрахованото МПС, трябва да бъдат представени следните доказателства:

1. част втора на свидетелството за регистрация на МПС;

2. удостоверение за техническа изправност на МПС или знак за първоначален технически преглед на МПС;

3. свидетелството за управление на МПС (СУМПС) на водача, управлявал МПС при настъпването на застрахователното събитие, заедно с контролния талон, потвърждаващ валидността на СУМПС. Ако контролният талон е иззет от компетентните органи, вместо него пред застрахователя трябва да се представи писменият акт, с който е извършено изземването;

4. писмен акт, съставен съгласно законоустановения ред и удостоверяващ настъпилото застрахователно събитие, който може да бъде:

а) констативен протокол за ПТП с пострадали лица, протокол за ПТП с материални щети или двустранен констативен протокол за ПТП;

б) служебна бележка или друг документ, издаден от полицията за регистриране на злоумишлени действия на трети лица, извършени по отношение на застрахованото МПС;

в) служебна бележка от районната служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ (РСПБЗН) или аналогичен компетентен орган – в случаите на пожар, експлозия, наводнение или авария на инсталации, довела до изтичане на вода;

г) служебна бележка от компетентния държавен орган или от съответния институт към Българска академия на науките – в случаите на буря, ураган, градушка или проливен дъжд. Проявлението на рисковете „буря“ и „ураган“ може да се докаже по данни на хидрометеорологичните служби, а при липса на наблюдение - по анкетен път посредством характерните белези за тяхното проявление, писмени показания от очевидци или сведения от органи на местната власт или други държавни органи;

д) доклад на специалист - геолог при свличане или срутване на земни пластове;

е) фактури, сметки и други платежни документи за извършените от застрахования необходими целесъобразни разходи във връзка със застрахователното събитие;

5. кореспонденцията на застрахования с представители на компетентните органи, други застрахователи или трети лица във връзка с настъпилото застрахователно събитие;

6. декларация от водача и/или пътниците в МПС относно обстоятелствата, при които са настъпили вредите;

7. декларация от застрахования относно наличието на валидни застраховки с други застрахователи, покриващи същия застрахователен риск, както и за получените обезщетения от други застрахователи или от трети лица за претърпените вреди;

8. скица или схема на мястото, където е възникнало застрахователното събитие, както и снимки от мястото на събитието, ако са направени такива съгласно чл. 19, ал. 1, т. 2.

(2) В случай на противозаконно отнемане на застрахованото МПС освен доказателствата по ал. 1, които имат отношение към застрахователното събитие и застрахованото МПС, пред застрахователя трябва да бъдат представени и следните документи:

1. договор за покупко-продажба или фактура за закупуване на застрахованото МПС, или друг документ, доказващ произхода на МПС;

2. документи (договор, протокол и фактура), удостоверяващи, че застрахованото МПС е обезопасено съгласно уговореното в застрахователния договор;

3. декларация за гражданство и гражданско състояние от застрахования, ако той е физическо лице, както и от неговия брачен партньор, ако застрахованият има сключен граждански брак – всяка от декларациите трябва да е с нотариална заверка на подписите;

4. декларация по чл. 264, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс от застрахования, ако той е физическо лице, както и от неговия брачен партньор, ако застрахованият има сключен граждански брак – всяка от декларациите трябва да е с нотариална заверка на подписите;

5. документ за платен данък върху застрахованото МПС, издаден или заверен от съответната община, освен ако такъв данък не се дължи по закон;

6. част първа на свидетелството за регистрация на застрахованото МПС;

7. прокурорско постановление за прекратяване или спиране на наказателното производство срещу неизвестен извършител или за образуване на наказателно производство срещу лице, уличено в противозаконното отнемане на МПС;

8. всички устройства (ключове, карти и др. подобни) за отключване на застрахованото МПС и/или стартиране на двигателя му, както и за задействане на монтираните в него сигнално-охранителни системи, освен тези, които са били отнети при грабеж на МПС или не са били във владение на застрахования още при сключването на застрахователния договор. Обстоятелството, че при сключването на застрахователния договор някое от тези устройства не е във владение на застрахования, трябва да е изрично отбелязано в писменото предложение (искане) за сключване на застрахователен договор.

(3) Ако претенцията е свързана с кражба чрез взлом на аудио-визуално или друго оборудване, монтирано в застрахованото МПС, по застрахователната претенция трябва да се представят доказателствата по ал. 1, точки 1, 2, 4, буква „б“, 7 и 8, както и:

1. предният панел за управление на съответното оборудване, ако конструктивно е предвидено този панел да може да се отделя от другите части на оборудването;

2. устройството за дистанционно управление на оборудването, ако има такова.

(4) Застрахователят има право да иска представянето на допълнителни доказателства за установяване на основанието и размера на претенцията само ако необходимостта от тях не е можела да се предвиди към датата на нейното завеждане и най-късно в срок 45 дни от датата на представяне на доказателствата по ал. 1-3.

(5) Доказателствата по ал. 1-4 се представят пред застрахователя в оригинал или заверено копие. Ако сред доказателствата има документи, които не са на български език, застрахователят може да поиска същите да бъдат придружени от официален превод на български език.

Чл. 22. (1) Застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 21, като:

1. определи и изплати размера на обезщетението или
2. мотивирано откаже плащането.

(2) Когато не са представени всички доказателства по чл. 21, застрахователят се произнася по един от начините по ал. 1 не по-късно от шест месеца от датата на завеждане на претенцията.

Чл. 23. (1) Застрахователят отказва плащане на обезщетение в следните случаи:

1. при умишлено причиняване на застрахователното събитие от лице, което има право да получи застрахователното обезщетение, или от застраховащия с цел получаване на застрахователното обезщетение от друго лице;

2. при неизпълнение на задължение по застрахователния договор от страна на застрахования, което е значително с оглед интереса на застрахователя и е довело до възникване на застрахователното събитие;

3. когато:

а) настъпването на застрахователното събитие е следствие от неизпълнение на предписание по смисъла на чл. 18, ал. 1, т. 2;

б) е налице изключение от застрахователното покритие по смисъла на чл. 6;

в) на застрахователя не са предадени доказателствата по чл. 21, ал. 3, т. 1 и 2;

г) застрахованият не е изпълнил задължението си в срока по чл. 19, ал. 3 с цел да се попречи на застрахователя да установи обстоятелствата, при които е настъпило събитието, или когато неизпълнението е направило невъзможно установяването на тези обстоятелства от застрахователя;

д) не е представено някое от доказателствата по чл. 21, ал. 2, т. 6-8, ако претенцията е свързана с противозаконно отнемане на МПС.

4. ако лицето, което претендира за обезщетение, си е послужило с измама или се е опитало да въведе застрахователя в заблуждение относно настъпването на застрахователното събитие или размера на възникналите вреди, включително чрез представянето на неистински или подправени документи.

(2) Застрахователят може да откаже изцяло или частично плащане на обезщетение и на други основания, предвидени в застрахователния договор или в тези Общи условия, както и в други случаи, предвидени със закон.

Размер на вредите. Застрахователно обезщетение

Чл. 24. (1) Освен в случаите на противозаконно отнемане на застрахованото МПС, вредите от застрахователното събитие се установяват чрез оглед на МПС, който се извършва от застрахователя в присъствието на застрахования или негов представител.

(2) Ако след извършването на огледа по ал. 1 се установи, че вследствие на застрахователното събитие са настъпили повреди, които не са явни и съответно са останали скрити по време на огледа, застрахованият има право да иска от застрахователя да извърши повторен оглед и да причисли скритите повреди към общия размер на вредите от застрахователното събитие. Правото на застрахования по изречение първо се погасява, ако не бъде упражнено в срок 5 работни дни след извършването на огледа по ал. 1.

(3) При извършването на оглед по реда на ал. 1 или 2 застрахователят съставя писмен акт, който се подписва от участвалите в огледа лица и съдържа опис на констатираните вреди по МПС, за които се претендира обезщетение.

(4) Ако застрахованият не е съгласен с констатациите в писмения акт по ал. 3, той има право в срок 5 работни дни от извършването на съответния оглед да иска насрочване на нов оглед, при който установяването на вредите да се извърши съвместно от застрахователя и трето лице – независим автоексперт, като направените от тях констатации се приемат за окончателни.

Чл. 25. (1) Размерът на вредите се определя въз основа на експертна оценка, изготвена от застрахователя на база констатациите от огледа (огледите) на застрахованото МПС съгласно вътрешните правила на застрахователя за уреждане на претенции по застрахователни договори, в сила към датата на застрахователното събитие.

(2) Ако според експертната оценка стойността на разходите за необходимия ремонт на МПС надвишава 70 на сто от действителната му стойност, обезщетението се определя като тотална щета на МПС.

(3) В случай на противозаконно отнемане на застрахованото МПС вредите са равни на действителната стойност на МПС към датата на настъпване на застрахователното събитие.

Чл. 26. (1) В случаите по чл. 25, ал. 2 обезщетението е до действителната стойност на МПС към датата на настъпване на застрахователното събитие, намалена със стойността на запазените части и вторичните суровини. Ако застрахователят и ползвателят на застрахователната услуга се договорят застрахованото МПС да се предаде в разпореждане на застрахователя, застрахователното обезщетение се определя по споразумение между тях.

(2) Ако бъде постигната договорка по ал. 1, изречение второ, застрахованият е длъжен в срок 10 работни дни да прехвърли собствеността върху застрахованото МПС на застрахователя или да упълномощи застрахователя да прехвърли МПС от негово име на трето лице или на себе си. Ако застрахованото МПС се намира под специален митнически режим, предвиждащ отлагане на плащане на митнически сборове, застрахованият прехвърля собствеността върху МПС или упълномощава застрахователя само след като покрие за своя сметка всички разноски по прекратяване на специалния митнически режим. В случай че прехвърлянето на собствеността или упълномощаването на застрахователя не се случи в срока по изречение първо, договорката се счита за развалена и съответно се прилага ал. 1, изречение първо.

(3) В случаите по чл. 25, ал. 3 обезщетението е до действителната стойност на МПС към датата на настъпване на застрахователното събитие.

(4) Извън случаите по чл. 25, ал. 2 и 3, обезщетяването може да се извърши по един от следните способности:

1. чрез изплащане на парично обезщетение, определено съгласно експертната оценка за вредите, или

2. чрез отстраняване на вредите от външен изпълнител, установен на територията на Република България.

(5) Способът, посочен в ал. 4, т. 2, може да се приложи само ако са изпълнени следните условия:

1. при сключването на застрахователния договор е уговорено обезщетяването при частични вреди да бъде чрез ремонт на МПС в официален или доверен сервис;

2. премията, определена за текущия застрахователен период, е платена изцяло, ако не е уговорено друго;

3. ползвателят на застрахователната услуга е дал съгласието си вредите да бъдат отстранени от външен изпълнител, предложен от застрахователя.

(6) Когато обезщетяването се извършва съгласно ал. 4, т. 2, застрахователят е длъжен в срока по чл. 22, ал. 1 или 2 писмено да възложи на съответния външен изпълнител да извърши ремонтно-възстановителни дейности по застрахованото МПС до определен обем и/или стойност. В тези случаи разходите се заплащат непосредствено на външния изпълнител.

(7) При определянето на обезщетението по експертна оценка винаги се отчита изхбяването (амортизирането) на увредените части и детайли на застрахованото МПС.

(8) При определянето на застрахователното обезщетение всички елементи, които служат за основа за изчисляване на неговия размер, трябва да са изразени в една и съща валута. При конвертирането на валути се използват курсовете на Българската народна банка или референтните курсове на Европейската централна банка за датата на възникване на вредите или за по-късна дата, приета по взаимно съгласие от застрахователя и лицето, отправило претенцията.

(9) Ако за МПС има действаща застраховка, сключена с друг застраховател и покриваща същия застрахователен риск, и сборът от застрахователните суми по отделните застраховки надвишава размера на действителната стойност на МПС или размера на действително претърпените вреди, налице е многократно застраховане. В тези случаи не може да се приложи способа по ал. 4, т. 2, а застрахователят отговаря в такава пропорция, в каквато застрахователната сума по сключената с него застраховка се отнася към общата застрахователна сума на всички застраховки, като лицето, което претендира за обезщетение, не може да получи общо от застрахователите повече от действително претърпените вреди.

(10) Когато от правата по застраховката се ползва трето лице-кредитор и не е постигната договореност за отстраняване на вредите в натура, застрахователното обезщетение се определя съгласно експертната оценка за вредите, като застрахователят извършва плащане към кредитора до размера на непогасената част от задължението на застрахования към кредитора, освен ако последният не поиска друго. Остатъкът от застрахователното обезщетение, в случай че такова е налице, се заплаща на застрахования, освен ако законът не предвижда друго или застрахованият не поиска друго.

Чл. 27. (1) Застрахователното обезщетение, определено по реда на чл. 26, се намалява:

1. с размера на:

а) сумите, получени като обезщетение от друг застраховател или трети лица;

б) самоучастието на застрахования, ако е уговорено такова;

в) неиздължената част от застрахователната премия за текущия застрахователен период.

2. с 30 на сто, ако не е представено някое от доказателствата по чл. 21, ал. 1, т. 1-2 или по чл. 21, ал. 2, т. 1-5 и застрахователят няма основание да откаже плащане на обезщетение;

3. с 25 на сто, ако застрахованият не изпълни задължение по чл. 19, ал. 2 или 3 и застрахователят няма основание да откаже плащане на обезщетение;

4. на други основания, предвидени в закона, застрахователния договор или настоящите Общи условия.

(2) Допълнително в размера на обезщетението се включват:

1. направените от застрахования разходи за установяване на причините и размера на вредите, когато тези разходи са били предварително одобрени от застрахователя;

2. разходите, направени съгласно чл. 4, ал. 4.

(3) Ако е налице някое от основанията по ал. 1, т. 2-4, застрахователят има право да намали пропорционално и сумата за възстановяване на разходите по ал. 2.

(4) Преди изплащане на обезщетение, определено като тотална щета на МПС, регистрирано в Република България, застрахователят изисква от ползвателя на застрахователна услуга удостоверение от компетентните

регистрационни органи за прекратяване на регистрацията на моторното превозно средство, в което е отбелязано, че прекратяването на регистрацията е поради настъпилата тотална щета. Непредставянето на такова удостоверение има последиците по чл. 20, ал. 3.

Чл. 28. (1) След изплащане на обезщетение за частични вреди МПС се смята за застраховано до изтичане срока на текущия застрахователен период в размер, равен на разликата между първоначалната застрахователна сума и изплатеното застрахователно обезщетение, освен ако в застрахователния договор е уговорено друго. Застрахователната сума не се намалява по реда на изречение първо, когато застрахованият е предоставил всички необходими доказателства за осъществяването на правото на регрес срещу причинителя на вредата или неговия застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ и тези доказателства са приети от застрахователя като достатъчни.

(2) След изплащането на обезщетение за частични вреди, определено по експертна оценка, застрахованият е длъжен да представи застрахованото МПС за оглед от застрахователя след отстраняването на вредите, за което се съставя протокол за оглед или друг писмен акт. Ако преди извършването на огледа настъпи застрахователно събитие, застрахователят има право да откаже изцяло или частично плащане на застрахователно обезщетение, в случай че нанесените при събитието вреди засягат части и детайли на МПС, които са били увредени и при предходното застрахователно събитие, за което е платено обезщетение.

(3) Ако след плащане на застрахователното обезщетение за кражба или грабеж на цяло МПС противозаконно отнетото МПС се намери, застрахованият е длъжен да прехвърли правото на собственост върху него на застрахователя или на писмено посочено от застрахователя лице. В случай че застрахованият желае да задържи намереното МПС, той е длъжен да върне на застрахователя полученото обезщетение и всички останали разумни разходи, направени от застрахователя във връзка с възникналата вреда.

(4) В случай че преди изплащането на обезщетение за кражба или грабеж на цяло МПС противозаконно отнетото МПС се намери, застрахователят дължи обезщетение само за вредите по МПС, установени от компетентните органи при намирането му, с изключение на частите и детайлите, които са установени като липсващи.

Чл. 29. (1) С плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования до размера на платеното обезщетение и обичайните разходи, направени за неговото определяне, срещу причинителя на вредата.

(2) Ако лицето, причинило вредата, е възходящ, низходящ или негов съпруг, както и ако принадлежи към домакинството на застрахования или живее във фактическо съпружеско съжителство с него, застрахователят има правата по ал. 1, ако то е действало умишлено.

(3) Застрахованият, застрахованият или третите лица, които имат право да получат застрахователно обезщетение, са длъжни да съдействат на застрахователя при упражняване на правата му срещу причинителя на вредата.

(4) В случай че причинителят на вредата е обезщетил застрахования в пълен размер, застрахователят се освобождава от задължението си да плати застрахователно обезщетение.

VII. ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 30. (1) Застрахованият е длъжен:

1. да разясни условията по застрахователния договор на застрахования, ако той е лице, различно от застрахования;

2. да заплати застрахователната премия в уговорения срок;

3. да съобщава на застрахователя за всяка промяна на своето име, фирма или наименование, или адрес за кореспонденция, които са посочени в застрахователния договор или в други документи, предоставени на застрахователя. В случай че той не изпълни това свое задължение или посочи невярна информация, всяко писмено изявление от страна на застрахователя, изпратено от него на адреса на застрахования, последно обявен пред застрахователя, се смята за връчено и получено от застрахования с всички предвидени в закона или в договора правни последици.

(2) Всяко едно задължение на застрахования и застрахования, посочено в застрахователния договор или в тези Общи условия, се счита за значително

с оглед интереса на застрахователя и следва да бъде изпълнено непременно в указания срок или при липса на конкретен срок – в разумен срок с оглед на обстоятелствата.

(3) Застрахователят и застрахованият са обвързани с последиците от всяко действие и/или бездействие на техни служители или представители, довело до неизпълнение на което и да е от задълженията им по застрахователния договор.

(4) Застрахователят не дължи лихва за неправилно заплатена застрахователна премия.

Чл. 31. (1) Всички взаимоотношения между страните във връзка с изпълнението на застрахователния договор се уреждат в писмена форма.

(2) Всяка от страните по застрахователния договор отправя съобщенията и уведомяванията до другата страна в писмена форма, освен ако е уговорено друго. Писмените изявления и съобщения, от каквото и да било естество, се считат за извършени в уговорения срок, ако са предадени по пощата, по факс или с електронно съобщение до изтичането на последния ден на срока.

(3) Известие или съобщение от застрахователя, връчено на ръка на застрахователя или застрахования, в това число на техен служител, пълномощник или законен представител, се смята получено от застрахователя, съответно от застрахования, от момента на връчването.

(4) Данните, съдържащи се в застрахователния договор, представляват търговска и застрахователна тайна. Страните по договора са длъжни да смятат цялата информация, която обменят помежду си във връзка с неговото изпълнение, за поверителна и да не я споделят или разгласяват пред трети лица без съгласието на другата страна, освен когато разкриването на тази информация е задължително по закон.

Чл. 32. (1) Заглавията на разделите и подзаглавията в тези Общи условия са само указателни.

(2) Определените в дни срокове се броят в календарни дни, освен ако изрично не е посочено, че се броят в работни дни.

(3) Ако някоя от съставните части на застрахователния договор съдържа текстове както на български език, така и на друг език, с предимство се ползват текстовете на български език.

Чл. 33. (1) Спрямо застрахователния договор се прилага българският закон.

(2) За всички въпроси, неуредени в застрахователния договор или настоящите Общи условия, се прилагат разпоредбите на КЗ и останалото приложимо българско законодателство.

(3) Всички спорове между страните по застрахователния договор, отнасящи се до неговото изпълнение или прекратяване, се разрешават чрез преговори, а при невъзможност за постигане на съгласие между страните се отнасят за разглеждане пред компетентния български съд.

(4) При тълкуването на текстовете в настоящите Общи условия и на уговорките, съдържащи се в застрахователния договор, трябва да се търси действителната обща воля на страните. Отделните уговорки трябва да се тълкуват във връзка едни с други и всяка една да се схваща в смисъла, който произтича от целия договор, с оглед целта на договора, обичаите в практиката и добросъвестността.

(5) При несъответствие между застрахователния договор и разпоредбите на тези Общи условия има сила уговореното в договора.

(6) Правата и задълженията по застрахователния договор във връзка със застрахователното обезщетение се погасяват с изтичане на законовия давностен срок, считано от датата на настъпване на застрахователното събитие.

Чл. 34. С подписването на застрахователния договор, съответно с приемането на тези Общи условия, застрахователят се счита за информиран, че:

1. предоставянето на лични данни на застрахователя има изцяло доброволен характер;

2. застрахователят е вписан като администратор на лични данни в регистъра, поддържан от Комисията за защита на личните данни, и като такъв може да събира и обработва лични данни в съответствие с разпоредбите на действащото законодателство с оглед на извършването на всички необходими действия по сключване, изпълнение и прекратяване на застрахователни договори, както и за реализацията на своите законни права и интереси;

3. в предвидените от закона случаи застрахователят има право да разкрива лични данни, получени във връзка със сключването и изпълнението на

конкретен застрахователен договор, пред компетентни държавни органи и институции за използване, обработка и съхраняване в съответствие с техните задачи и цели;

4. всяко лице, чийто лични данни се обработват от застрахователя, има право на достъп до тези данни, както и право да иска коригирането им по реда и условията на Закона за защита на личните данни.

VIII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 35. (1) Тези Общи условия за застраховка „Каско на МПС“ са:

1. приети с решение на Управителния съвет на „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ЕВРОИНС“ АД от 08.03.2017 г. и са в сила от 18.03.2017 г.;

2. изменени с решение на Управителния съвет на „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ЕВРОИНС“ АД от 16.03.2018 г., като съответните изменения влизат в сила от 26.03.2018 г.

(2) Настоящите Общи условия могат да бъдат изменени или заменени с нови по реда, по който са приети, като застрахователните договори, заварени от влизането в сила на измененията или на новите Общи условия, продължават действието си съгласно Общите условия по които са били сключени, освен ако измененията или новите Общи условия са били дадени на застрахователя и той писмено е потвърдил, че ги приема.

ПРИЛОЖЕНИЕ „ПРЕДПИСАНИЯ“

Настоящото приложение представлява неразделна част от Общите условия за застраховка „Каско на МПС“ и съдържа основните предписания на застрахователя към застрахования за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди.

Предписание № 1: По всяко време, когато в застрахованото МПС не се намира правоспособен водач или друго дееспособно физическо лице, трябва:

1. МПС да се заключи без да се оставят отворени врати, стъкла или люкове;

2. да се спре работата на двигателя на МПС и то да се осигури срещу самопотегляне;

3. да не се оставя в МПС:

а) която и да е част от свидетелството му за регистрация;

б) каквото и да е устройство (ключ, карта или друго подобно) за заключване на МПС или за стартиране на двигателя на МПС, или за задействане на сигнално-охранителната система на МПС.

Предписание № 2: Застрахованото МПС да се използва само:

1. за целите, за които е предназначено;

2. с гуми, които отговарят на законните изисквания и имат размери, съответстващи на предписанията от производителя на МПС;

3. ако е технически изправно и обозначено със съответните опознавателни знаци.

Предписание № 3: Застрахованото МПС да се предоставя за управление само на правоспособни водачи, които преди това не са употребили алкохол и/или наркотични вещества или техни аналози.

Предписание № 4: В случай на загубване, кражба или грабеж на устройство (ключ, карта или друго подобно) за заключване на МПС или за стартиране на двигателя на МПС, или за задействане на сигнално-охранителната система на МПС незабавно да се вземат всички разумни мерки за опазване на МПС от противозаконно отнемане и да се извърши подмяна или прекодиране (пренареждане) на механизмите за заключване на МПС и/или за стартиране на двигателя му, и/или за задействане на сигнално-охранителната система на МПС.